

CEZAYİR ÜLKE RAPORU

2016

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Cezayir'e olan ihracatımız 2008 yılından itibaren üç yıl 1,6 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiş olmakla beraber daha sonra genel olarak bir artış periyoduna girerek 2milyar dolar seviyelerine ulaşmıştır. 2015 yılında 1,8 milyar dolarlık ihracatımıza karşılık 740 milyon dolarlık ithalatımız söz konusudur. İhracat yaptığımız ülkeler listesinde Cezayir en fazla ihracat yapılan 20. Ülke konumundadır.
- 2015 yılı itibarıyla ülkemizden Cezayir'e gerçekleşen 1,8 milyar dolarlık ihracatımızın büyük bir bölümünü otomotiv ve otomotiv yan sanayi ürünleri ile demir çelik ürünleri oluşturmaktadır.
- Cezayir'den ürünler itibariyle ithalatımız ise 2015 yılında 740 milyon dolar olup, ithalatımızda önem arz eden başlıca ürünler, petrol ve petrol türevleridir.
- Bursa ile Cezayir arasındaki ticarete bakıldığında, ihracatımız 2014 yılında 100 milyon USD olan ihracatımız 2015 yılında 74 milyon USD seviyelerine gerilemiştir.
- Bursa'dan Cezayir'e ihracat yapılan sektörler şunlardır; Otomotiv, Tekstil, Konfeksiyon ve Meyve-Sebze Mamulleri.
- Cezayir de ticari faaliyetler nakit ağırlıklı gerçekleştirildiğinden kayıt dışı oranı yüksektir.

1) BURSA İLE CEZAYİR DIŞ TİCARETİ

Bursa-Cezayir Dış Ticaret Deęerleri \$

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2014	100.275.414	0	100.275.414	100.275.414
2015	74.046.102	2.548	74.048.650	74.043.554

Kaynak; TÜİK

2) TÜRKİYE İLE CEZAYİR DIŞ TİCARETİ

Türkiye-Cezayir Dış Ticaret Deęerleri milyon \$

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2001	422	1.064	1.486	-642
2002	514	558	1.072	-44
2003	573	501	1.074	72
2004	806	626	1.432	180
2005	807	862	1.669	-55
2006	1.021	719	1.739	302
2007	1.232	944	2.176	288
2008	1.614	1.588	3.201	26
2009	1.777	769	2.546	1.008
2010	1.505	1.068	2.573	436
2011	1.471	1.150	2.621	320
2012	1.813	925	2.737	889
2013	2.003	714	2.717	1.289
2014	2.083	921	3.004	1.162
2015	1.826	741	2.566	1.085

Kaynak: TÜİK

Türkiye ile Cezayir arasındaki ticarete 2005 yılı öncesinde Cezayir lehine seyreden dış ticaret dengesi, Cezayir'e yapılan ihracatın düzenli olarak her yıl artmasıyla, 2006 yılından itibaren Türkiye lehine fazla vermeye başlamıőtır.

İhraç edilen başlıca ürünler, demir veya çelikten inőaat ve inőaat aksamı, hazır giyim, buzdolapları, dondurucular, maden iőleme makineleri, karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, kablolar, mobilyalar, iő makineleri, tarım ürünleri iőleme makineleri, demir/çelikten soba ve ocaklar, demir/çelikten borular, iç giyim, halılar ve plastik borulardır.

Türkiye'nin Cezayir'den ithalatında önem arz eden ürünler, petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar, petrol yağları, Őeker, amonyak, hidrojen ve fosfattır.

3) GENEL BİLGİLER

Afrika'nın en geniş topraklarına ve önemli doğalgaz ve petrol rezervlerine sahip Cezayir, söz konusu kıtanın (Güney Afrika, Nijerya ve Mısır'ın ardından) en büyük 4'üncü ekonomisi konumundadır. Cezayir, 22 üyesi bulunan Arap Birliği ülkeleri içerisinde de (Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır'ın ardından) 4'üncü büyük ekonomidir. Ancak, anılan ülke, büyük doğal gaz ve petrol kaynaklarına karşın, kişi başına düşen gelir açısından alt orta gelirli bir ülke statüsündedir. Ülke ekonomisi enerji sektörüne bağımlı olup hidrokarbon ürünleri, ülkenin ihracat gelirlerinin % 97'sini ve GSMH'sinin % 45'ini ve bütçe gelirlerinin 2/3'ünü sağlamaktadır. Bu bağımlılık, petrol fiyatlarındaki değişimlerden büyük ölçüde etkilenen bir ekonomik yapılanmaya sebebiyet vermiştir.

Cezayir; Kuzey Afrika'da, Akdeniz kıyısında, Fas ve Tunus'un arasında yer almaktadır. Ülke topraklarının % 80'i Sahra'da yer almaktadır. Sahra'nın büyük bir bölümü yarı çöl özelliklerine sahiptir. Ülkenin % 10'luk kısmını oluşturan verimli kuzey kısmında tahıl, şarap, zeytin ve meyve üretimi desteklenmektedir.

Cezayir, Başkanlık sistemi ile yönetilen bir Cumhuriyettir. Bağımsızlığını kazandığı 1962 yılından sonra, Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN) tarafından tek partili siyasi sistem çerçevesinde yönetilen Cezayir, 1989 yılında yapılan halkoylaması sunucunda kabul edilen yeni Anayasaya ile çok partili sisteme geçmiştir.

Ülke nüfusu 37 milyon kişidir. Nüfus, Akdeniz kıyısında ülkenin kuzeyinde yoğunlaşmıştır. Ülkedeki iç karışıklık 1990'lı yıllarda nüfusun önemli şehirlere göç etmesine neden olmuştur. Kişi başına düşen GSYİH 9.000 ABD Doları civarındadır.

4) DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN GÖRÜNÜMÜ

Cezayir'de uygulanmakta olan ekonominin liberalleştirilmesi, dışa açılım ve dünya ile entegrasyon çabaları çerçevesinde, yabancı sermayenin Cezayir'e çekilmesine ve yabancı firmalar ile ortaklık ve yatırımlara öncelik verilmektedir. Bu suretle özellikle genç nüfus içerisindeki işsizliğin azaltılması, know-how ve teknoloji transferinin gerçekleştirilmesi amaçlanmakta, diğer yandan ülke ekonomisinin petrol ve doğalgaza olan bağımlılığının azaltılması ve ihracatın çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir.

Yatırım ve ara malları ithalatında uygulanan ortalama % 5 gibi, Cezayir ölçülerine göre çok düşük seviyedeki gümrük vergileri göz önüne alındığında, imalat sanayi alanında makina, yedek parça, ekipman, elektrikli ve elektronik ev aletlerinin imalat ve/veya montajı önemli yatırım alanlarıdır.

5) İŞADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Cezayir parası Dinar konvertibl değildir ve ülkede sıkı bir kambiyo rejimi uygulanmaktadır. Cezayir vatandaşlarının ve yerli şirketlerin döviz bulundurma ve yurt dışına para transferi yasalarla belirli durumlar dışında yasaktır. Bu nedenle havaalanında ve karayolu ile gelindiğinde sınırda, gümrük memuru tarafından "deklarasyon" sorulduğunda, ya da sorulmasa bile, beraberinde getirilen dövizin "1000 Avroyu aşması durumunda" deklare edilmesi gerekmektedir. Bunun için havaalanında pasaport kontrolünün hemen çıkışındaki

bankoda form (2 adet) doldurulması gerekmektedir. Bu noktanın geçilerek dövizin beyan edilmemesi ve hem giriş ve hem çıkış sırasında bu dövizin kontrol ile tespit edilmesi halinde miktara bakılmaksızın dövize el konulabilmekte ve tespit edilen miktarın iki katı para cezası ve ayrıca hapis cezası söz konusu olabilmektedir.

Cezayir'de mevcut durum itibariyle devlet bankalarının verimsiz ve hantal oluşu, özel bankaların yetersizliği ve yasal düzenlemelerin tam olarak uygulamaya aktarılamamış olması nedeniyle özellikle kambiyo, akreditif, dış krediler ve para transferleri gibi uluslararası bankacılık işlemleri oldukça yavaş yürümektedir.

Türkiye ile Cezayir arasında ortak banka olmadığından, firmalarımız anılan ülkede aracı bankalar kanalı ile çalışmaktadırlar. Cezayir ile Türk bankaları arasında muhabirlik ilişkisi bulunmamaktadır. Cezayir bankaları, Türk bankaları tarafından verilen teminat mektuplarını kabul etmediğinden Türk firmaları, üstlendikleri projeler kapsamında vermek zorunda oldukları kati ve avans teminat mektuplarını uluslararası bankalar aracılığıyla düzenlemek zorunda kalmaktadır.

Cezayir'de para transferleri, uluslararası bankacılıktaki ortalama süreleri oldukça aşacak bir şekilde önemli gecikmelerle gerçekleştirilebilmektedir. Nitekim para transferinde, Cezayir Merkez Bankası'ndan izin alınması uzun süreler alabilmektedir. Bu kapsamda, akreditif mektuplarının en erken 20 gün içerisinde açılabilirdiği bilinmektedir.

Cezayir'de gümrük prosedürleri uluslararası teamüllerin oldukça üzerinde sürelerde gerçekleşmektedir. Bu çerçevede; bütün evrakları temin edilmiş olmasına karşın bir konteynerin en erken 15-20 gün içerisinde gümrükten çekilebildiği ifade edilmektedir. Bu bakımdan, malın 3 işgünü içerisinde çekilememesi halinde demuraj bedeli işletilmeye başlanmaktadır.

6) TEMSİLCİLİKLERİMİZ

CEZAYİR TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor
Rue De L'Aqueduc Bt A3 Residence Chabani Val D'Hydra
Alger / Algerie

Tel: +213 21 60 79 59

Fax: + 213 21 60 79 61

E-posta: cezayir@ekonomi.gov.tr